TỔNG CỤC KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
TRUNG TÂM CÔNG NGHỆ KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN

Số: KNHD-05/DNBO/TTCN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 01 tháng 05 năm 2024

BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ THỜI HẠN THÁNG

(Từ ngày 01/05/2024 đến ngày 31/05/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 4/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 62 - 73%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 637 – 671ºC; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 99 - 103mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng khoảng 0 - 1mm; Cân bằng nước trong đất khoảng 0%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 33 - 38ºC, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25 - 28ºC, nhiệt độ trung bình tại phổ biến cao hơn từ 0,5-1,5ºC so với trung bình nhiều năm (TBNN) cùng thời kỳ. Tổng lượng mưa (TLM) phổ biến xấp xỉ hoặc thiếu hụt từ 20-50mm so với TBNN cùng thời kỳ.

Trong tháng 04, tại khu vực Đông Nam Bộ xuất hiện nắng nóng và nắng nóng gay gắt kéo dài trong tháng. Trên khu vực đã ghi nhận nhiều trạm có giá trị nhiệt độ cao nhất ngày vượt giá trị lịch sử (GTLS) cùng thời kỳ tháng 4 và có nơi còn cao hơn giá trị cao nhất năm từng quan trắc được: tại Biên Hòa (Đồng Nai) với nhiệt độ cao nhất đo được 40^0C, Long Khánh (Đồng Nai) với nhiệt độ cao nhất đo được $39,5^0$C xảy ra vào ngày 09/4/2024; Thủ Dầu Một (Bình Dương) xảy ra vào ngày 16/4/2024 với nhiệt độ cao nhất đo được $39,9^0$C; Phước Long (Bình Phước) xảy ra vào ngày 25/4/2024 với nhiệt độ cao nhất đo được $39,7^0$C; Đồng Phú (Bình Phước) với nhiệt độ cao nhất đo được $40,2^0$C, Trị An (Đồng Nai) với nhiệt độ cao nhất đo được $38,9^0$C xảy ra vào ngày 27/4/2024 *(Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).*

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01 – 30/04/2024)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 4
Độ ẩm không khí (%)	61,7 - 73,8	60,4 - 71,2	62,1 - 72,8	61,7 - 72,6
Nhiệt độ tối cao (°C)	32,5 - 37,1	32,9 - 37,4	34,0 - 38,4	33,1 - 37,5
Nhiệt độ tối thấp (°C)	24,6 - 27,8	25,3 - 28,3	26,1 - 28,8	25,3 - 28,3
Tích ôn hữu hiệu (ºC)	228,5 - 240,3	211,5 - 222,6	196,9 - 209,6	636,9 – 671,0
Mưa hữu hiệu (mm)	0 - 0	0 - 0,1	0 - 1,0	0 - 1,0
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	35,9 - 37,3	32,9 - 34,2	30,1 - 31,1	98,9 - 102,7
Cân bằng nước trong đất (%)	0			

Tháng 4, cây sầu riêng chủ yếu giai đoạn quả non - nuôi quả. Thời tiết khu vực tiếp tục nắng nóng, không mưa trong nhiều ngày, lượng bốc thoát hơi tiềm năng duy trì ở mức cao 99-103mm, tổng lượng mưa hữu hiệu ở mức rất thấp khoảng 0 - 1mm, cân bằng nước trong đất rất thấp 0% đã gây tình trạng khô hạn kéo dài, hệ thống kênh mương thủy lợi khô cạn, thiếu nước tưới trầm trọng cho cây sầu riêng nuôi quả, ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng và phát triển của nhiều diện tích trồng sầu riêng trong khu vực, gây rụng quả non, quả chậm phát triển do thiếu nước, suy kiệt, nhiều diện tích bị khô cành, héo lá, ảnh hưởng tới năng suất của mùa vụ. Thời tiết tháng qua thuận lợi cho bệnh xì mủ gia gây hại cục bộ tại Bình Phước; nhện đỏ, rầy phấn trắng, thối rễ, thán thư,... gây hại rải rác trên các vườn sầu riêng.

Cây hồ tiêu chủ yếu trong giai đoạn thu hoạch. Thời tiết khu vực Đông Nam Bộ ngày nắng thuận lợi cho công tác thu hoạch, phơi khô, bảo quản hồ tiêu và chăm sóc vườn cây sau thu hoạch. Tuy nhiên, khu vực tháng 4 hầu như không mưa, tổng lượng mưa hữu hiệu ở mức rất thấp khoảng 0 - 1mm, bốc thoát hơi tiềm năng tiếp tục ở mức cao 99 - 103mm, cân bằng nước trong đất 0%, khô hạn kéo dài, thiếu nước tưới cục bộ, một số vườn tiêu bị héo, cháy lá, khô cành. Ngoài ra, trong tháng 4 thời tiết thuận lợi cho tuyến trùng, bệnh chết nhanh, bệnh chết chậm,...gây hại cục bộ, bệnh phân bố chủ yếu tại Đồng Nai, Bình Phước, Bình Dương.

2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (Từ ngày 01/05/2024 đến ngày 31/05/2024)

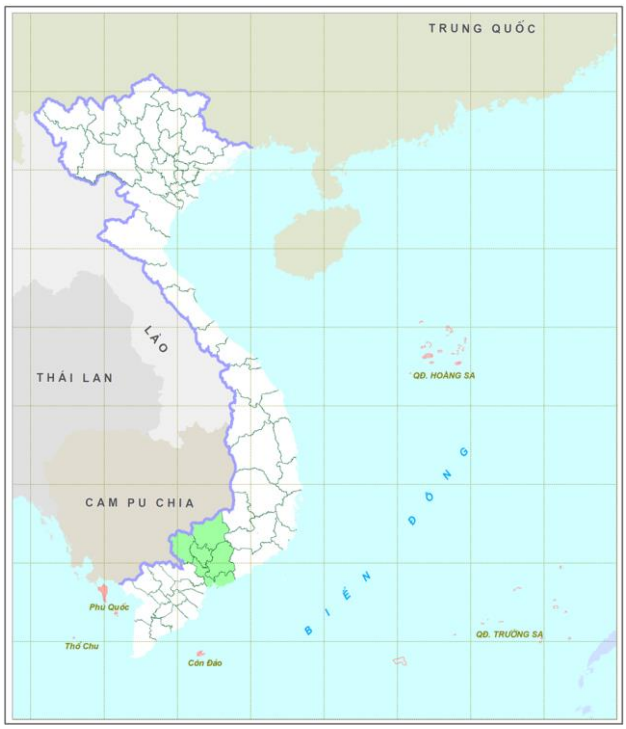

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

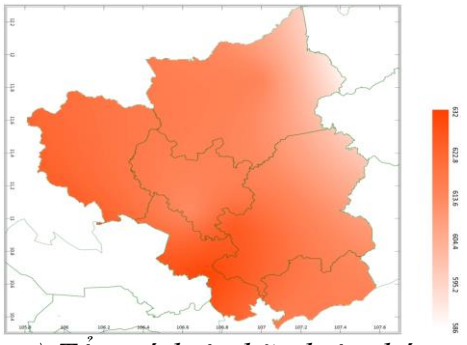

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

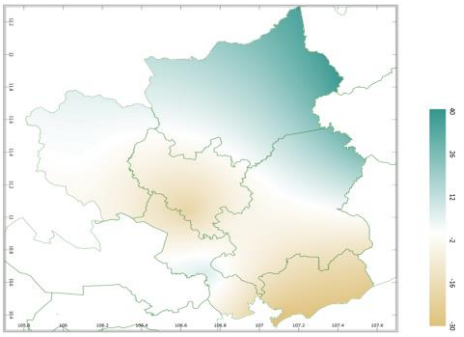

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

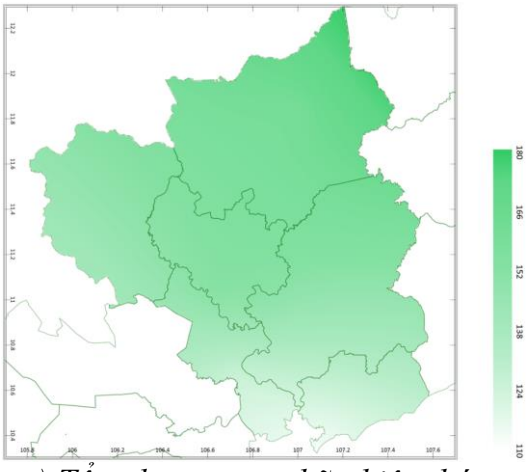

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

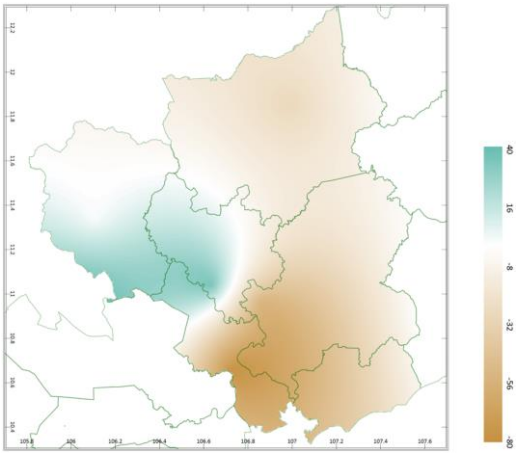

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

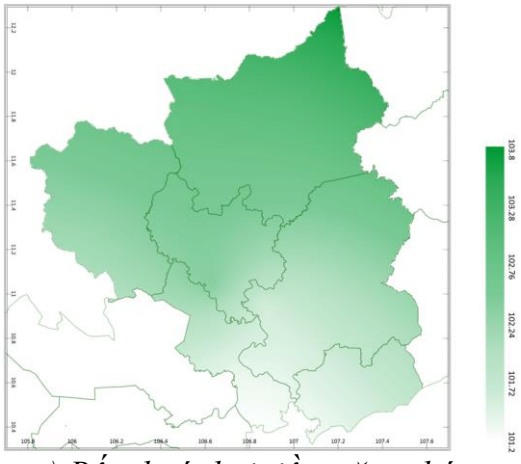

a) Bốc thoát hơi tiềm năng tháng

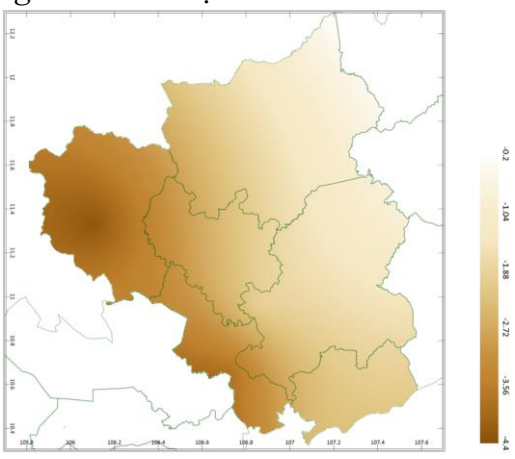

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 4: Bản đồ tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

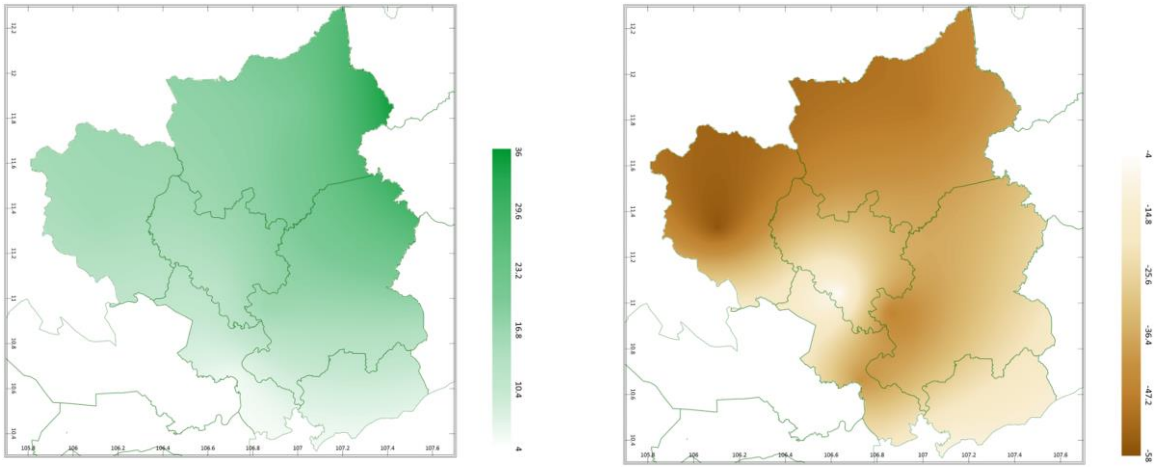

a) Độ ẩm đất tháng *b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước*

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình dao động trong khoảng 31 - 32ºC, nhiệt độ tối thấp trung bình khoảng 27 - 28ºC. Tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 221 - 231ºC, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 200 - 204ºC, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 188 - 196ºC. So với cùng kỳ năm trước, tổng nhiệt độ tích lũy tại hầu hết các tỉnh trên khu vực Đông Nam Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ ở mức tương ứng từ 2 - 30°C; riêng hầu hết tỉnh Bình Phước, phía Đông Bắc của tỉnh Đồng Nai, phía Bắc tỉnh Tây Ninh và một phần trung tâm TP. Hồ Chí Minh có xu thế cao hơn so với cùng kỳ năm trước, dao động trong khoảng 12 - 40°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 26 - 58mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 21 - 29mm, trong tuần cuối của tháng khoảng 67 - 78mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại hầu hết các tỉnh trên khu vực Đông Nam Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 8 – 80mm; riêng phía Tây Bắc và trung tâm của tỉnh Bình Dương, phía Nam của tỉnh Tây Ninh và phía Bắc của TP. Hồ Chí Minh có xu thế cao hơn so với cùng kỳ năm trước ở mức tương ứng khoảng 16 - 40mm.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tháng dao động trong khoảng 101 - 103mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại các tỉnh trên khu vực Đông Nam Bộ có xu thế thấp hơn hoặc thấp hơn không đáng kể so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 0,2 – 4,4mm.

Cân bằng nước trong đất dự báo đạt 5 - 20%. Tỉnh Bình Phước và phía Đông Bắc của tỉnh Đồng Nai cân bằng nước trong đất có khả năng cao hơn so

với các tỉnh khác trên khu vực. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất tại các tỉnh trên khu vực Đông Nam Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 4 – 58%.

Độ ẩm không khí tháng 05/2024 dao động trong khoảng 71 - 75%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 5
Độ ẩm không khí (%)	70,0 – 74,0	69,1 - 71,1	73,9 - 79,7	71,1 - 74,5
Nhiệt độ tối cao (°C)	32,0 - 34,0	30,5 - 32,5	29,2 - 30,6	30,6 - 32,4
Nhiệt độ tối thấp (°C)	27,1 - 27,9	26,9 - 28,3	26,3 - 27,7	26,8 - 27,9
Tích ôn hữu hiệu (ºC)	220,8 - 231,3	199,9 - 203,7	187,5 - 195,9	613,0 - 630,9
Mưa hữu hiệu (mm)	25,5 - 57,6	20,5 - 29,0	67,2 - 78,1	113,2 - 161,3
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	36,5 - 37	32,4 - 32,9	32,4 - 33,1	101,3 - 103,0
Cân bằng nước trong đất (%)	5 - 20			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 05/2024 tại khu vực Đông Nam Bộ phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN khoảng 1,5-2,5°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; Tổng lượng mưa trên khu vực phổ biến thấp hơn từ 20-40% so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 05/2024, khu vực tiếp tục xuất hiện nhiều ngày nắng nóng diện rộng, có nơi nắng nóng gay gắt, tập trung trong 20 ngày đầu tháng. Hiện tượng nắng nóng và nắng nóng gay gắt trên khu vực dự báo xuất hiện nhiều hơn so với TBNN cùng thời kỳ. Trong giai đoạn 10 ngày cuối tháng 5/2024, gió mùa Tây Nam ở phía nam có xu hướng hoạt động mạnh dần nên mưa có khả năng gia tăng hơn Đông Nam Bộ. Trong thời kỳ dự báo, tình trạng khô hạn ở khu vực Đông Nam Bộ còn tiếp diễn; khô hạn có xu hướng giảm dần từ khoảng thời kỳ 10 ngày cuối tháng 5/2024. *(Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).*

Tháng 5, cây sầu riêng đang trong giai đoạn nuôi quả - thu hoạch. Trong giai đoạn nuôi quả mà có hiện tượng rụng quả thì tiến hành tỉa bớt số quả, ưu tiên tập trung dinh dưỡng để nuôi các quả còn lại, giai đoạn này cần đảm bảo độ ẩm đất 70 - 90% cho cây nuôi quả. Tháng tới, lượng bốc thoát hơi tiềm năng tiếp tục ở mức cao dao động trong khoảng 101 - 103mm, tổng lượng mưa hữu hiệu

khoảng 113 - 161mm. Thời tiết tháng tới tiếp tục nắng nóng diện rộng, có nơi nắng nóng gay gắt, khu vực tiếp tục khô hạn, trong giai đoạn 10 ngày cuối tháng 5/2024, gió mùa Tây Nam ở phía nam có xu hướng hoạt động mạnh dần nên mưa có khả năng gia tăng hơn Đông Nam Bộ. Tuy nhiên, do khu vực khô hạn kéo dài, lượng mưa chưa đủ bù đắp lượng nước đã thiếu hụt, tháng 5/2024 cân bằng nước trong đất dự báo vẫn ở mức thấp 5 - 20%, không đảm bảo đủ nước cho cây sầu riêng sinh trưởng và phát triển, do đó, người dân cần lưu ý chủ động nguồn nước, tưới bổ sung cho cây: tưới đều nước từ bên ngoài tán vào bên trong cho đến khi nước vừa chảy tràn trên mặt đất; lưu ý không tưới lúc trời nắng nóng nhằm hạn chế tình trạng sốc nước gây rụng quả non. Đồng thời, người dân cần bổ sung đầy đủ dinh dưỡng cho cây trồng: phun định kỳ 7-15 ngày/lần bằng phân bón lá NPK, nếu cây có hiện tượng ra đọt non có thể phun MKP hoặc KNO3 định kỳ 3 ngày/lần (có thể phun luân phiên 2 loại phân này) để hạn chế đọt non, lá non phát triển để tránh tình trạng cạnh tranh dinh dưỡng giữa lá và quả non gây rụng quả non. Thời tiết tháng tới tạo điều kiện thuận lợi cho một số sâu bệnh có khả năng phát sinh gây hại trên sầu riêng như: nhện đỏ, rầy phấn trắng, thối rễ, thán thư, bệnh xì mủ…người dân cần thường xuyên kiểm tra vườn, phát hiện sớm sâu bệnh và chủ động các biện pháp phòng trừ hiệu quả.

Trên khu vực Đông Nam Bộ, tháng tới cây hồ tiêu chủ yếu trong giai đoạn chăm sóc sau thu hoạch. Giai đoạn này cây cần một lượng chất dinh dưỡng vượt trội để phục hồi và phát triển. Do đó, cần chú ý theo dõi thời tiết và bón thêm các loại phân phù hợp, có thể kết hợp những lần xới xáo để bón thêm phân lân, đạm và Kali sau khi kết thúc thu hoạch khoảng 10 ngày. Đồng thời, giai đoạn này cần cắt các cành dây lươn, dây phụ để cây tập trung nuôi các cành ngang, cắt cành có sâu, bệnh, cành chết héo đem đốt, cắt bớt các cành mọc sát mặt đất cho thoáng gốc. Dự báo tháng tới, trong 20 ngày đầu tháng khu vực ngày có nắng, thuận lợi cho công tác chăm sóc các diện tích hồ tiêu sau thu hoạch. Tuy nhiên, thời tiết khu vực tiếp tục nắng nóng diện rộng, có nơi nắng nóng gay gắt, tình trạng khô hạn còn tiếp diễn, lượng bốc thoát hơi tiềm năng tiếp tục ở mức cao dao động trong khoảng 101 - 103mm, tổng lượng mưa hữu hiệu khoảng 113 - 161mm. Trong giai đoạn 10 ngày cuối tháng, mưa có khả năng gia tăng, tình trạng khô hạn có xu hướng giảm, tuy nhiên, tháng 5 cân bằng nước trong đất dự

báo vẫn ở mức thấp 5 - 20% không đảm bảo đủ nước, độ ẩm cho hồ tiêu sinh trưởng và phát triển. Do đó, dân cần chủ động nguồn nước, tưới bổ sung đủ ẩm cho cây tiêu phục hồi, tưới lúc sáng hoặc khi trời dịu mát, không nên tưới khi trời nắng nóng tránh cây sốc nhiệt; tiến hành tủ gốc bằng cỏ khô, rơm rạ để giữ ẩm cho cây. Điều kiện thời tiết thuận lợi cho một số sâu bệnh gây hại như: bệnh tuyến trùng, bệnh chết chậm, bệnh chết nhanh, rệp sáp,…Người dân cần thường xuyên kiểm tra vườn tiêu để phát hiện bệnh sớm, thu gom và tiêu hủy triệt để các tàn dư cây bị bệnh, xử lý ngay các gốc tiêu bị bệnh bằng vôi bột; dùng thuốc BVTV xử lý các ổ bệnh chết nhanh, chết chậm từ vụ trước và các ổ bệnh mới xuất hiện, hạn chế lây lan trên diện rộng.

Tin phát ngày: 01/05/2024
Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/06/2024

Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin

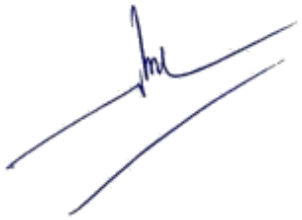

Phạm Thị Kim Phụng